

УДК 745:7.05

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/99-1-49>**Олександр КОЛПАКОВ,***orcid.org/0009-0003-6789-3325*

магістр з дизайну,

викладач кафедри графічного дизайну

Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну

імені Михайла Бойчука

(Київ, Україна) *s.klpkv@gmail.com***Ірина КРАСИЛЬНИКОВА,***orcid.org/0000-0002-3057-4000*

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри образотворчого, декоративного мистецтва, технологій і безпеки життєдіяльності

Вінницького державного педагогічного університету

імені Михайла Коцюбинського

(Вінниця, Україна) *ivs1327@gmail.com***Вікторія ХРЕНОВА,***orcid.org/0000-0001-8384-7554*

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

Хмельницького національного університету

(Хмельницький, Україна) *khrenovav@khmtnu.edu.ua*

ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ТРАДИЦІЙНИХ РЕМЕСЕЛ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО АРТДИЗАЙНУ

Інтеграція ремісничих практик у дизайн-проектування відображає зростання інтересу до культурної спадщини як джерела художніх інновацій. Ручна праця, зберігаючи символічні коди, естетичні традиції та локальну самобутність, створює підґрунтя для їхнього переосмислення в оновлених візуальних формах. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю збереження та трансляції автентичних ремісничих практик в умовах глобалізації культурного простору, уніфікації візуальних рішень та посилення впливу цифрових технологій на художнє середовище.

Метою дослідження є обґрунтування специфіки трансформації ремісничого досвіду у системі дизайнерської діяльності, визначення механізмів його адаптації до сучасного художнього середовища та аналіз впливу на формування нових візуальних практик. Застосовано мистецтвознавчий аналіз, порівняльний підхід, систематизацію джерельної бази та культурологічну інтерпретацію. Узагальнено теоретичні положення щодо взаємодії ремесла й проектної культури.

У результаті дослідження виявлено основні напрями інтеграції ремісничих технік у сучасний артдизайн, зокрема їхнє поєднання із цифровими інструментами, інноваційними матеріалами та експериментальними підходами до формоутворення. З'ясовано, що трансформація ремісничого досвіду супроводжується зміною функціонального призначення об'єктів і переходом від утилітарності до концептуальності. Зафіксовано формування гібридних художніх структур, у яких поєднуються традиційні технології та сучасні дизайнерські стратегії. Доведено, що використання ремісничих практик сприяє підвищенню виразності візуальних образів, індивідуалізації дизайнерських рішень та формуванню унікальної проектної ідентичності. Простежено посилення взаємодії між локальними традиціями та глобальними візуальними процесами, що забезпечує інтеграцію національної культурної спадщини у світовий художній контекст. Додатково зазначено, що актуалізація ремісничих технік у дизайні забезпечує розвиток сталих підходів до проектування, орієнтованих на довговічність, екологічність та культурну цінність об'єктів.

Актуалізація ремісничої спадщини у межах дизайнерської практики дає змогу оновити естетичні підходи й розширити інструментарій художнього проектування. Поєднання історичних технік із сучасними рішеннями формує нові моделі образотворення та зумовлює розвиток культурної самобутності.

Ключові слова: культурна спадщина, ручна праця, художнє проектування, матеріальна культура, візуальні процеси, дизайн-культура, естетичні трансформації.

Oleksandr KOLPAKOV,

orcid.org/0009-0003-6789-3325

Master of Design,

Lecturer at the Department of Graphic Design

Mykhailo Boichuk Kyiv State Academy of Decorative and Applied Arts and Design

(Kyiv, Ukraine) s.klpkv@gmail.com

Iryna KRASYLNYKOVA,

orcid.org/0000-0002-3057-4000

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of Fine, Decorative Arts, Technologies and Life Safety

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

(Vinnitsia, Ukraine) ivs1327@gmail.com

Viktoriia KHRENOVA,

orcid.org/0000-0001-8384-7554

Candidate of Pedagogical Sciences,

Associate Professor at the Department of Technological

and Professional Education and Decorative Arts

Khmelnitskyi National University

(Khmelnitskyi, Ukraine) khrenovav@khnmu.edu.ua

REINTERPRETATION OF TRADITIONAL CRAFTS IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY ART DESIGN

The integration of craft practices into design processes reflects the growing interest in cultural heritage as a source of artistic innovation. Manual labor preserves symbolic codes, aesthetic traditions, and local identity, which provides a basis for their reinterpretation in updated visual forms. The research's relevance lies in the need to preserve and transmit authentic craft practices amid cultural globalization, the unification of visual solutions, and the growing influence of digital technologies on the artistic environment.

The aim of the study is to determine the specifics of the transformation of craft experience within the system of design activity, to identify the mechanisms of its adaptation to the contemporary artistic environment, and to analyze its impact on the formation of new visual practices.

The study employs art-historical analysis, a comparative approach, the systematization of the source base, and cultural interpretation. Theoretical provisions regarding the interaction between craft and project culture are generalized.

The research identifies the main directions of integrating craft techniques into contemporary art design, particularly their combination with digital tools, innovative materials, and experimental approaches to form-making. It is established that the transformation of craft experience is accompanied by a shift in the functional purpose of objects – from utilitarian to conceptual. The formation of hybrid artistic structures combining traditional technologies with modern design strategies is observed. The study demonstrates that the use of craft practices enhances the expressiveness of visual images, contributes to the individualization of design solutions, and fosters a unique project identity. An increased interaction between local traditions and global visual processes is traced, thereby integrating national cultural heritage into the global artistic context. Additionally, it is substantiated that the actualization of craft techniques promotes the development of sustainable design approaches focused on durability, environmental responsibility, and cultural value.

Actualization of craft heritage within design practice contributes to the renewal of aesthetic approaches and expansion of artistic tools. The combination of historical techniques with contemporary solutions forms new models of visual expression and supports the development of cultural identity.

Key words: *cultural heritage, manual work, artistic design, material culture, visual processes, design practice, aesthetic transformation.*

Постановка проблеми. Інтеграційні процеси між традиційним ремісництвом і сучасним артдизайном зумовлюють переосмислення ролі ручної праці у системі художнього проектування. За таких умов особливої значущості набуває осмислення трансформацій, що відбуваються під впливом сучасних соціокультурних змін. Зміна естетичних орієнтирів, розвиток цифрових техно-

логій та трансформація культурного середовища не лише модифікують інструментарій художньої діяльності, а й визначають нові підходи до формування та інтерпретації традиційних практик. Як наслідок, змінюються способи створення візуальних об'єктів, у яких поєднуються історичні техніки та інноваційні рішення, що сприяє формуванню багаторівневих художніх структур.

У результаті формується нова художня реальність, яка потребує ґрунтовного теоретичного осмислення та системного аналізу.

Водночас у науковому дискурсі простежується низка нерозв'язаних питань, зокрема актуалізується проблема недостатньої систематизації процесів адаптації ремісничих практик до умов сучасного дизайну та невизначеності критеріїв їхнього функціонування у межах сучасної візуальної культури. Крім того, відсутність узгоджених підходів до класифікації форм інтеграції ремесел у дизайн ускладнює їхнє наукове осмислення та практичне застосування. Найвні дослідження висвітлюють взаємодію традиційних технік із цифровими інструментами фрагментарно, переважно зосереджуючись на окремих прикладних аспектах, що ускладнює цілісне розуміння механізмів їхньої трансформації.

З огляду на виявлені суперечності виникає необхідність у поглибленому теоретичному аналізі цих процесів. Так, потребує наукового обґрунтування механізм залучення ремісничої спадщини в артдизайн, визначення форм її художнього переосмислення та впливу на формування сучасних візуальних практик. Особливої значущості набуває виявлення закономірностей поєднання традиційних і інноваційних підходів у проєктній діяльності, що дає змогу розкрити потенціал ремісничих технік у сучасному культурному контексті. Недостатня розробленість цих питань обмежує можливості комплексного аналізу ролі ремесел у розвитку дизайн-культури та, відповідно, зумовлює потребу подальших досліджень у цьому напрямі.

Аналіз досліджень. Питання переосмислення традиційних ремісничих практик у контексті сучасного артдизайну, інтеграції культурної спадщини та цифрових технологій широко розглянуто у сучасних наукових дослідженнях.

Зокрема, теоретичні аспекти виготовлення кераміки як художнього феномена та її специфіку у системі мистецьких практик розкриває Я. Липчанська (Липчанська, 2022), що сприяє визначенню матеріально-образних особливостей цього виду мистецтва. Використання елементів традиційного мистецтва у сучасному дизайні одягу аналізують О. Скасків та Н. Чупріна (Скасків та Чупріна, 2025), підкреслюючи трансформацію орнаментальних структур у модній індустрії.

Одночасно інноваційний розвиток нематеріальної ремісничої спадщини досліджують Л. Чен та Ц. Л. Лін (Chen & Lin, 2025), акцентуючи на стратегіях її модернізації у дизайн-контексті. Практичну інтеграцію традиційної кераміки у сучасні

ювелірні практики розглядають К. Де Мело із колегами (De Melo et al., 2024), демонструючи поєднання локальних ремісничих традицій із сучасними художніми практиками.

У цьому контексті розширення меж керамічного мистецтва у сучасному дизайні обґрунтовує К. Де Боєр (Boer, 2023), визначаючи його вихід за межі традиційних функціональних форм. Тож, інтеграцію цифрових технологій у ремісничі процеси аналізують Й. Донг зі співавторами (Dong et al., 2025), наголошуючи на взаємодії традиційного мистецтва із цифровими інтерфейсами.

Додатково, методологічні засади дослідження кераміки висвітлює Е. Гліоззо (Gliozzo, 2020), науково обґрунтовуючи аналіз матеріальної культури. Питання ідентичності у керамічному мистецтві розглядає Е. Гавасі (Navasi, 2020), акцентуючи на культурно-символічному вимірі.

Водночас застосування традиційних ремесел у сучасному дизайні на прикладі китайських дерев'яних гравюр досліджують Ю. Цзіан та К. Пашкевич (Jiang & Pashkevych, 2024), підкреслюючи роль культурних кодів у формуванні візуальної мови. А розвиток культурно-креативних продуктів на основі традиційної кераміки аналізують К. Цзінь та С. Шарудін (Jin & Sharudin, 2024), визначаючи інноваційний потенціал ремісничої спадщини.

Крім того, багатофакторні рішення у керамічному дизайні досліджують Г. Лі та С. Фанг (Li & Fang, 2024), акцентуючи на сучасних інструментах формотворення, тоді як трансформацію матеріалів у сучасному ювелірному мистецтві розглядають Ф. Мір із колегами (Mir et al., 2021), підкреслюючи технологічний розвиток матеріальних систем.

Зміни традиційних ремесел у сучасному ювелірному мистецтві досліджують С. Пан та І. Чуботіна (Pan & Chubotina, 2025), наголошуючи на поєднанні спадкових технік та інноваційних рішень.

Так, сприйняття ремесла в архітектурному контексті аналізують Г. Шінохара та М. Г.-Л. Ю (Shinohara & Yiu, 2026), визначаючи його роль у формуванні просторового мислення. Насамкінець значущі проблеми сталого розвитку ремесел і культурної спадщини у сучасному суспільстві досліджує А. Збучеа (Zbucea, 2022).

Формулювання цілей статті (визначення завдання). Мета статті полягає у виявленні особливостей трансформації традиційних ремісничих практик у межах сучасного артдизайну та визначенні їхнього впливу на формування нових художньо-проєктних рішень у візуальній культурі.

Для досягнення цієї мети визначено такі завдання:

- проаналізувати процеси залучення ремісничих технік у сучасні дизайн-практики з урахуванням змін художньо-естетичних орієнтирів;
- дослідити взаємодію традиційних ремісничих технологій із цифровими інструментами та інноваційними матеріалами в структурі артдизайну;
- сформулювати практичні рекомендації щодо ефективного використання ремісничої спадщини в сучасному художньо-проектному середовищі з метою розвитку нових візуальних рішень.

Виклад основного матеріалу. Традиційні ремесла належать до важливих джерел формування сучасного дизайну, оскільки зберігають способи оброблення матеріалів, принципи побудови форми та декоративні техніки, що сформувалися у різних культурних середовищах. Їхнє використання у проектній діяльності пов'язане з оновленням художньої мови, пошуком виразних композиційних рішень і розширенням можливостей роботи з матеріалом. У світовій практиці ремісничі техніки поєднуються з експериментальним проектуванням, цифровими засобами моделювання та новими виробничими практиками, що дає змогу отримувати об'єкти з індивідуальним характером і складною структурою. В Україні звернення до ремісничої спадщини пов'язане із переосмисленням локальних традицій у кераміці, текстилі, ювелірному мистецтві та предметному дизайні, зокрема із формуванням сучасних авторських рішень, що спираються на культурну ідентичність (Pan & Chubotina, 2025: 346).

Ремісничі практики належать до сфери матеріальної культури та відображають історично сформовані способи оброблення природних матеріалів, локальні художні системи й накопичений досвід виробництва. Їхня структура охоплює технологічні операції, орнаментальні побудови та символічні значення, закріплені у межах окремих культурних середовищ. Виробничий процес оснований на індивідуальній майстерності, що визначає варіативність форм і унікальність кожного виробу (Липчанська, 2022: 76).

Зазначені характеристики зумовлюють залучення ремісничих технологій до сфери артдизайну, де змінюється функціональне призначення виробів. Технологічні практики використовуються під час створення художніх образів, у яких матеріал виконує роль носія змісту, а форма забезпечує його візуальне вираження. Зміни орієнтують процес проектування на зміст виробів і розширюють можливості їхнього художнього трактування.

На цьому тлі інтеграція ремісничих технік із сучасними технологіями забезпечує ускладнення конструктивних рішень і формує нові типи об'єктів. Використання цифрового моделювання, нових матеріалів і технічних засобів сприяє поєднанню ручної праці з автоматизованими процесами. У результаті виникають комбіновані форми, у яких зберігається індивідуальність виконання та з'являються нові функціональні можливості (Скасків та Чупріна, 2025: 62).

За таких умов змінюються способи застосування ремісничих елементів у художньому проектуванні. Орнамент, фактура та технологічні засоби отримують нове трактування, що забезпечує збереження культурних смислів і формування нових візуальних рішень у межах артдизайну.

Крім того, залучення ремісничих технік у дизайн-практики відбувається через переосмислення виробничих операцій у межах проектної діяльності. Традиційні технології ручного виготовлення інтегруються у процес створення авторських об'єктів, де поєднуються історичний досвід і сучасні принципи формоутворення. Результатом є зміна характеру предметного середовища, у якому посилюється роль індивідуального художнього рішення (Jiang & Pashkevych, 2024: 261).

Порівняльна характеристика трансформації ремісничих технік у сучасних дизайн-практиках наведена у табл. 1.

Наведені у табл. 1 дані засвідчують зміну ролі ремісничих технік у межах дизайн-проектування, що виявляється у трансформації їхнього функціонального призначення та способів реалізації. Спостерігається перехід від утилітарного використання до формування виразних образних характеристик, де технологія є компонентом художньої мови. Кераміка, текстиль, деревина та метал набувають значення засобів створення індивідуалізованих форм із чітко окресленим авторським задумом.

Аналіз прикладів показує взаємодію традиційних технік оброблення з новими конструктивними рішеннями. У текстильному дизайні простежується інтеграція орнаментальних структур у сучасні форми одягу, у кераміці посилюється увага до пластики та поверхні, у роботі з металом відбувається поєднання ручного формування з індустріальними технологіями. Така взаємодія розширює художні можливості та змінює принципи організації предметного середовища.

У цих процесах застосування комп'ютерних засобів проектування, алгоритмічних процедур і тривимірного моделювання забезпечує точне формування геометрії виробу та контроль його параме-

трів на етапі розроблення. Завдяки цьому з'являється можливість попереднього аналізу конструктивних характеристик і властивостей матеріалу, що підвищує обґрунтованість проєктних рішень та розширює варіативність композиційних побудов.

Отримані віртуальні моделі є основою для подальшої реалізації об'єкта у матеріалі, де до процесу залучаються ремісничі операції. Така взаємодія змінює послідовність формотворення: цифрове опрацювання визначає структуру виробу, а ручне виконання конкретизує його фактуру, пластичні особливості та індивідуальний характер поверхні. У результаті формується поєднання точності розрахункової побудови з варіативністю ручного оброблення, що забезпечує появу об'єктів змішаного типу з виразними художніми властивостями.

Систематизація поєднання технологій цифрового проєктування із ремісничими техніками наведена у табл. 2.

Аналіз технік, наведених у табл. 2, засвідчує формування багаторівневої системи створення об'єктів, у якій проєктне опрацювання та матеріальне втілення розрізняються за функціональним призначенням. Обчислювальне моделювання забезпечує побудову складної геометрії, точне налаштування параметрів і варіативність форм, тоді як ручне оброблення визначає фактурні характеристики, пластичні властивості та індивідуальну виразність поверхні.

Тривимірне моделювання та параметричне формоутворення орієнтовані на генерацію структур із високим рівнем варіативності, здатних адаптуватися до різних матеріальних умов. Утілення

Таблиця 1

Використання ремісничих технік у сучасних дизайн-практиках

Реміснича техніка	Традиційне застосування	Сучасне використання у дизайні	Приклад реалізації
Кераміка (ручне ліплення, гончарство)	Виготовлення посуду, побутових виробів	Авторські артоб'єкти, дизайнерські колекції, концептуальні інсталяції	Серія керамічних світильників із ручною фактурою та нерівномірною глазур'ю
Ткацтво	Створення одягу, декоративних тканин	Текстильний дизайн інтер'єру, артпанно, fashion-дизайн	Колекція одягу з інтегрованими традиційними орнаментами у сучасних силуетах
Різьблення по дереву	Оздоблення меблів, архітектурні елементи	Дизайнерські меблі, декоративні панелі, артоб'єкти	Мінімалістичні меблі з локальними різьбленими акцентами
Ковальство	Виготовлення інструментів, конструктивних елементів	Артскульптура, елементи урбаністичного дизайну	Металеві інсталяції у громадському просторі із ручним обробленням поверхні
Вишивка	Оздоблення одягу, обрядові вироби	Дизайн одягу, аксесуари, цифрові текстильні принти	Сучасні колекції одягу з трансформованими традиційними візерунками
Лакування (лаковані техніки)	Декоративне покриття предметів побуту	Інтерактивні поверхні, дизайнерські аксесуари	Об'єкти з інтегрованими сенсорними елементами у багатошаровому лакованому покритті

Джерело: створено авторами на основі (Jin & Sharul Azim Sharudin, 2024; Shinohara & Yiu, 2026)

Таблиця 2

Способи інтеграції цифрових і ремісничих методів у дизайн-проєктуванні

Технологія	Сфера застосування	Поєднання з ремісничою технікою	Приклад реалізації
3D-моделювання	Розроблення форми виробу	Ручне доопрацювання поверхні, фактуризація	Керамічні об'єкти зі складною геометрією та ручним обробленням
Параметричне проєктування	Формування складних структур	Різьблення або лиття з подальшим оздобленням	Декоративні панелі з варіативним орнаментом
3D-друк	Виготовлення прототипів і форм	Ліплення, глазурування, деталізація	Ювелірні вироби з надрукованою основою та ручним доопрацюванням
Лазерне різання	Точне оброблення матеріалів	Інкрустація, декоративне оформлення	Дерев'яні елементи з геометричними візерунками
Цифровий текстильний друк	Створення орнаментів	Вишивка, аплікація	Тканини з поєднанням друкованих і ручних елементів

Джерело: створено авторами на основі (Dong et al., 2025)

проектних рішень у фізичному середовищі передбачає застосування традиційних технік оброблення, що забезпечують уточнення конфігурації та деталізацію художнього образу.

Водночас адитивне виробництво та лазерне оброблення матеріалів сприяють підвищенню точності базових елементів конструкції. Ремісниче доопрацювання виконує функцію художнього коригування, що дає змогу поєднувати стандартизоване відтворення з унікальністю завершального результату. Найвиразніше це продемонстровано у предметному та ювелірному проектуванні, де важлива рівновага між точністю та індивідуальністю.

Зокрема, у текстильному проектуванні поєднання комп'ютерного друку з вишивкою та аплікацією забезпечує комбінування серійного відтворення орнаментальних рішень із ручною модифікацією структури матеріалу, що розширює спектр візуальних рішень і забезпечує адаптацію виробів до різних художніх концепцій.

Так, інтеграція обчислювальних методів і ручного оброблення гарантує поєднання точності конструктивних рішень із варіативністю художнього виконання. Така організація процесів посилює виразність об'єктів та розширює можливості формотворення в сучасному дизайн-середовищі.

Взаємодія ремісничих технологій із комп'ютерно орієнтованими засобами проектування та інноваційними матеріалами в артдизайні ґрунтується на поєднанні алгоритмічного формотворення з ручним обробленням, яке визначає одночасне формування геометричної структури та художньої виразності об'єкта. Цифрове моделювання задає параметри конструкції, тоді як ремісничі операції формують фактурні та пластичні характеристики поверхні (Zbushea, 2022: 20).

У контексті керамічного дизайну передбачено створення 3D-моделей посуду або декоративних форм у програмному середовищі з подальшим виготовленням гіпсових або полімерних матриць для лиття. Після формування базової геометрії виконується ручне нанесення ангобів, різьблення орнаменту та багатошарове глазурування, що забезпечує поєднання точності форми із варіативністю декоративного рішення (De Melo et al., 2024: 169).

У ювелірному мистецтві застосовуються параметрично спроектовані металеві конструкції, виготовлені методом лазерного різання або 3D-друку воскових моделей для лиття. Завершальне формування охоплює ручну пайку, кування та фактурне опрацювання поверхні, що надає виробам індивідуального характеру, як у сучасних авторських колекціях браслетів і підвісок із комбінованих металів (DeBoer, 2023: 93).

Для текстильного проектування характерним є поєднання цифрового друку орнаментальних композицій на шовку або бавовні з ручною вишивкою бісером, нитками люрексу та аплікаційним нашаруванням тканин. Така практика використовується у дизайнерських колекціях одягу, де друкowana основа доповнюється ручним декором для створення багатошарової фактури (Gliozzo, 2020: 10).

У меблевому дизайні необхідними є інструменти CAD/CAM-систем для створення складних дерев'яних каркасів, які виготовляються методом ЧПУ-фрезерування. Подальше опрацювання відбувається шляхом ручного шліфування, тонування та різьблення декоративних елементів, що дає змогу поєднати точність машинного оброблення із виразністю натуральної текстури деревини (Navasi, 2020: 120).

У цьому процесі практика роботи з полімерними та композитними матеріалами передбачає цифрове моделювання форм із подальшим вакуумним або 3D-формуванням, після чого поверхня деформується вручну для отримання складних пластичних ефектів. Подібні рішення використовуються у предметному та експериментальному дизайні світильників і артоб'єктів (Li & Fang, 2024: 13).

Отже, поєднання цифрового проектування, інноваційних матеріалів і ремісничих операцій формує практики створення об'єктів, у яких конструктивна точність поєднується з авторською унікальністю, що розширює художні можливості сучасного артдизайну.

З метою підвищення ефективності використання ремісничої спадщини у сучасному художньо-проектному середовищі запропоновано упрощення комплексу організаційних і методичних заходів. Передбачено формування структурованої цифрової основи традиційних ремісничих технік із фіксацією технологічних операцій, матеріальних характеристик та орнаментальних принципів, що забезпечить систематизований доступ до джерельного матеріалу протягом дизайнерського проектування.

Крім того, важливого значення набуває застосування параметричних систем моделювання для трансформації історичних декоративних схем у сучасні композиційні структури, що забезпечує варіювання форми, масштабу і ритмічної організації елементів відповідно до проектних завдань.

Додатково, перспективним напрямом є розширення практик інтеграції ремісничих методів з інноваційними матеріалами, зокрема композитами та полімерними системами з керованими властивостями, що сприятиме формуванню нових типів

фактур і пластичних рішень. Зокрема, наголошено на створенні експериментальних проектних лабораторій, у межах яких здійснюватиметься поєднання ручних технік з обчислювальним проектуванням та апробація комбінованих технологій виготовлення артоб'єктів.

Нарешті значущим компонентом розвитку цього напрямку є поглиблення міждисциплінарної взаємодії між дизайнерами, технологами та носіями ремісничих традицій, що узгоджуватиме художні й виробничі рішення та розширюватиме спектр візуальних інтерпретацій у сучасному арт-дизайні.

Висновки. У результаті проведеного дослідження виявлено, що взаємодія традиційних ремісничих технологій із сучасними художньо-проектними практиками та інноваційними матеріальними й проектними інструментами визначає нові принципи формування артоб'єктів. Ремісницька спадщина функціонує як джерело формотворчих і декоративних рішень, які зазнають трансформації під впливом цифрового моделювання та нових виробничих методів. Поєднання ручних операцій із комп'ютерним проектуванням змінює характер створення виробів, забезпечуючи ускладнення структури та розширення художньо-

виражальних можливостей без втрати індивідуального характеру виконання.

Теоретичне значення дослідження полягає у розкритті механізмів інтеграції ремісничих технік у сучасний артдизайн через трансформацію їхнього функціонального призначення та естетичних характеристик. Доведено, що традиційні технології можуть розглядатися як основа для формування нових композиційних систем у межах цифрового та матеріально орієнтованого проектування.

Практичне значення результатів полягає в обґрунтуванні підходів до використання ремісничих методів у поєднанні з параметричним моделюванням, інноваційними матеріалами та експериментальними виробничими практиками. Запропоновані напрями сприяють формуванню комбінованих технологічних рішень, що підвищують варіативність художніх форм та розширюють інструментарій сучасного дизайн-проектування.

Перспективи подальших досліджень пов'язані із поглибленим вивченням взаємодії ремісничих технологій з алгоритмічними системами формотворення, зокрема розробленням методик адаптації локальних ремісничих традицій до глобальних дизайн-практик з урахуванням матеріальних, технологічних та естетичних трансформацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Липчанська Я. Особливості та специфіка кераміки і її відмінність від інших видів мистецтва. *Intellectual Archive*. 2022. Т. 11, № 2. С. 73–81. DOI: https://doi.org/10.32370/ia_2022_06_8.
2. Скасків О., Чупріна Н. Впровадження елементів традиційного мистецтва у створення колекції сучасного одягу. *Art and Design*. 2025. № 1. С. 57–68. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2025.1.4>.
3. Chen L., Lin C. L. A study on design-driven innovation and development of non-heritage handicrafts. *International Theory and Practice in Humanities and Social Sciences*. 2025. Vol. 2, № 4. P. 526–541. DOI: <https://doi.org/10.70693/itphss.v2i4.749>.
4. De Melo C., Santos J., Da Silva Santos M., De Moraes Andrade Barbosa A., Silva G. Ceramic design workshop: a creative experience through territorial jewelry with the Flor do Barro group, Alto do Moura, Caruaru, Pernambuco/Brazil. *MIX Sustentável*. 2024. Vol. 10, № 2. P. 165–174. DOI: <https://doi.org/10.29183/2447-3073.mix2024.v10.n2.165-174>.
5. De Boer K. Ceramics in the expanded field. *The Journal of Modern Craft*. 2023. Vol. 16, № 1. P. 91–96. DOI: <https://doi.org/10.1080/17496772.2023.2212201>.
6. Dong Y., Yu H., Chen Y., Zhang Z., Wu Q. Layered interactions: exploring non-intrusive digital craftsmanship design through lacquer art interfaces. *arXiv (Human-Computer Interaction)*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.48550/arXiv.2507.17430>.
7. Gliozzo E. Ceramics investigation: research questions and sampling criteria. *Archaeological and Anthropological Sciences*. 2020. Vol. 12(202). P. 1–19. DOI: <https://doi.org/10.1007/s12520-020-01128-9>.
8. Havasi E. Discussions on identity in ceramics and ceramics in contemporary art. *International Journal of Scientific and Technological Research*. 2020. Vol. 6, № 10. P. 114–125. DOI: <https://doi.org/10.7176/jstr/6-10-10>.
9. Jiang Yu., Pashkevych K. L. Application of traditional crafts in contemporary design: Chinese woodblock printing. *Theory and Practice of Design*. 2024. № 33. P. 254–267. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2024.33.27>.
10. Jin C., Sharul Azim Sharudin. Research on the design of cultural creative products based on the traditional craft of Shouzhuo ceramics. *Critical Humanistic Social Theory*. 2024. Vol. 1, № 4. P. 15–21. DOI: <https://doi.org/10.62177/chst.v1i4.123>.
11. Li H., Fang X. Research on the application of multi-feature fusion in ceramic art design. *Applied Mathematics and Nonlinear Sciences*. 2024. Vol. 9, № 1. P. 1–19. DOI: <https://doi.org/10.2478/amns-2024-1293>.
12. Mir F., Khan N., Parvez S. Recent advances and development in joining ceramics to metals. *Materials Today: Proceedings*. 2021. Vol. 46, № 15. P. 6570–6575. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.matpr.2021.04.047>.
13. Pan S., Chubotina I. Transborder integration of traditional ceramic crafts and contemporary jewelry design: heritage, innovation, and aesthetic expression. *Theory and Practice of Design*. 2025. № 35. P. 342–350. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2025.35.36>.

14. Shinohara H., Yiu M. H.-L. The perception of craft in architecture: a reading of the HKIA journal. *Architectural Planning and Design*. 2026. DOI: <https://doi.org/10.1080/13467581.2026.2620927>.
15. Zbuceha A. Traditional crafts. a literature review focused on sustainable development. *Culture. Society. Economy. Politics*. 2022. Vol. 2, № 1. P. 10–27. URL: <https://doi.org/10.2478/csep-2022-0002>

REFERENCES

1. Lypchanska, Ya. (2022). Osoblyvosti ta spetsyfika keramiki i yii vidmynnist vid inshykh vydiv mystetstva. [Peculiarities and specificity of ceramics and its difference from other art forms] *Intellectual Archive*, 11(2), 73–81. https://doi.org/10.32370/ia_2022_06_8 [in Ukrainian].
2. Skaskiv, O., Chuprina, N. (2025). Vprovadzhennia elementiv tradytsiinoho mystetstva u stvorennia kolektsii suchasnoho odiahu. [Implementation of elements of traditional art in the creation of a modern clothing collection]. *Art and Design*, 1, 57–68. <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2025.1.4> [in Ukrainian].
3. Chen, L., Lin, C. L. (2025). A study on design-driven innovation and development of non-heritage handicrafts. *International Theory and Practice in Humanities and Social Sciences*, 2(4), 526–541. <https://doi.org/10.70693/itphss.v2i4.749>
4. De Melo, C., Santos, J., Da Silva Santos, M., De Moraes Andrade Barbosa, A., Silva, G. (2024). Ceramic design workshop: a creative experience through territorial jewelry with the Flor do Barro group, Alto do Moura, Caruaru, Pernambuco/Brazil. *MIX Sustentável*, 10(2), 165–174. <https://doi.org/10.29183/2447-3073.mix2024.v10.n2.165-174>
5. DeBoer, K. (2023). Ceramics in the expanded field. *The Journal of Modern Craft*, 16(1), 91–96. <https://doi.org/10.1080/17496772.2023.2212201>.
6. Dong, Y., Yu H., Chen, Y., Zhang, Z., Wu, Q. (2025). Layered interactions: exploring non-intrusive digital craftsmanship design through lacquer art interfaces. *arXiv (Human-Computer Interaction)*. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2507.17430>
7. Gliozzo, E. (2020). Ceramics investigation: research questions and sampling criteria. *Archaeological and Anthropological Sciences*, 12(202), 1–19. <https://doi.org/10.1007/s12520-020-01128-9>
8. Havasi, E. (2020). Discussions on identity in ceramics and ceramics in contemporary art. *International Journal of Scientific and Technological Research*, 6(10), 114–125. <https://doi.org/10.7176/jstr/6-10-10>
9. Jiang, Yu., Pashkevych, K. L. (2024). Application of traditional crafts in contemporary design: Chinese woodblock printing. *Theory and Practice of Design*, 33, 254–267. <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2024.33.27>.
10. Jin, C., Sharul Azim Sharudin. (2024). Research on the design of cultural creative products based on the traditional craft of Shouzhuo ceramics. *Critical Humanistic Social Theory*, 1(4), 15–21. <https://doi.org/10.62177/chst.v1i4.123>
11. Li, H., Fang, X. (2024). Research on the application of multi-feature fusion in ceramic art design. *Applied Mathematics and Nonlinear Sciences*, 9(1), 1–19. <https://doi.org/10.2478/amns-2024-1293>
12. Mir, F., Khan, N., Parvez, S. (2021). Recent advances and development in joining ceramics to metals. *Materials Today: Proceedings*, 46(15), 6570–6575. <https://doi.org/10.1016/j.matpr.2021.04.047>.
13. Pan, S., Chubotina, I. (2025). Transborder integration of traditional ceramic crafts and contemporary jewelry design: heritage, innovation, and aesthetic expression. *Theory and Practice of Design*, 35, 342–350. <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2025.35.36>
14. Shinohara, H., Yiu, M. H.-L. (2026). The perception of craft in architecture: a reading of the HKIA journal. *Architectural Planning and Design*. <https://doi.org/10.1080/13467581.2026.2620927>
15. Zbuceha, A. (2022). Traditional crafts: a literature review focused on sustainable development. *Culture. Society. Economy. Politics*, 2(1), 10–27. <https://doi.org/10.2478/csep-2022-0002>

Дата першого надходження статті до видання: 30.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 22.05.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.05.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

